

NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE

naziv **PRIKLJUČITEV NA APARAT ZA AVTOMATIZIRANO PERITONEALNO DIALIZO (APD)**

koda **20.10**

Ključne besede: **Priključitev, dializna raztopina, iztok, vtok, kopel**

Namen aktivnosti:

Priključitev pacienta na aparat za izvajanje peritonealne dialize, ki poteka preko noči. Aparat za APD sam opravlja menjave dializne raztopine: nadzira čas menjav, iztoči uporabljeno dializno raztopino in vtoči svežo. Zdravljenje traja preko noči 8-10 ur. Zdravljenje z APD lahko poteka tudi kot asistirana APD na pacientovem domu ali v domu za starejše občane.

Potrebni pripomočki:

- aparat za APD
- vrečke s sterilno dializno raztopino
- cevje za enkratno uporabo
- prazna vrečka za iztočeno raztopino (če pacient potrebuje za zdravljenje >15 l raztopine, pripravimo dve prazni vrečki ter "y" nastavek)
- jodova zaščitna objemka
- dve zaščitni obrazni maski, razkužilo za roke
- trak za pritrditev
- evidenčni list za zdravljenje z APD

Predvideni čas izvajanja protokola (aktivnosti):

30 minut

Skrbnik protokola aktivnosti zdravstvene in babiške nege:

Sekcija MS in ZT za področje nefrologije, dialize in transplantacije

Potrebno število oseb za izvedbo aktivnosti:

1

odgovorna oseba protokola:

Mirjana Rep dipl. m. s.

omejitve, pripombe

Aktivnost ZBN lahko izvede:

bolničar	NE	
tehnik zdravstvene nege	DA	<i>pod določenimi pogoji (omejitve)</i>
diplomirana medicinska sestra	DA	
diplomirana babica	NE	

NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTENE IN BABIŠKE NEGE

Izvedba aktivnosti zdravstvene nege:

1.	Aparat za APD priključimo na električno omrežje in vključimo s pritiskom na glavni gumb.
2.	S tipkami preverimo program zdravljenja.
3.	Preverimo vsako vrečko z dializno raztopino (konc. glukoze, volumen, rok uporabe, bistrast, nedotaknjenost).
4.	Odstranimo ovoj na vsaki vrečki (brez uporabe ostrih predmetov), <ul style="list-style-type: none"> – na grelec aparata položimo predpisano vrečko z raztopino tako, da pokrije toplotni senzor, ter da visi nastavek za spajanje čez rob grelne plošče – preostale vrečke razporedimo na površino zraven aparata v isti višini.
5.	S pritiski na tipko sledimo navodilom na aparatu: vstavimo kaseto s cevjem, namestimo urejevalnik cevja, zapremo vse stiščke na cevju
6.	Pripravimo iztočno vrečko in jo spojimo z ustrezno iztočno cevko , s pritiskom na tipko aparat preide v fazo samotestiranja.
7.	<ul style="list-style-type: none"> – razkužimo roke – nadenemo zaščitno obrazno masko – razkužimo roke
8.	Pacient si nadene zaščitno obrazno masko
9.	Ko se po končanem samotestiranju na aparatu izpiše napis "PRIKLJUČITE VREČKE", povežemo cevje z ustreznimi vrečkami: <ul style="list-style-type: none"> – cevko z rdečim stiščkom spojimo z dializno raztopino na grelcu aparata – cevko z modrim stiščkom spojimo z dializo raztopino, ki se vtoči ob koncu zdravljenja – preostale cevke povežemo z ostalimi dializnimi raztopinami .
10.	V vsaki vrečki prelomimo notranji zatič in odpremo sponke na vseh cevkah; tudi na cevki, namenjeni pacientu.
11.	S pritiskom na tipko prične aparat polniti cevje, po končanem polnjenju cevja preverimo, če je cevka, namenjena pacientu, napolnjena z raztopino do vrha (če ni, postopek polnjenja ponovimo, dokler se cevka ne napolni do vrha).

opombe:

<i>omogočimo delovanje aparata</i>
<i>zagotovimo izvajanje predpisanega zdravljenja</i>
<i>zagotovimo uporabo predpisanih in varnih dializnih raztopin, ki omogočajo pacientu optimalno ter varno zdravljenje</i>
<i>preprečimo mehansko poškodbo vrečk in onesnaženje raztopine</i> <i>omogočimo segrevanje dializne raztopine na primerno temperaturo</i> <i>omogočimo enakomerno praznjenje in gretje dializne raztopine</i>
<i>zaporedno izpolnjevanje zahtev aparata prepreči napake pri njegovem delovanju in zagotavlja varnost pacienta</i>
<i>zagotovimo vtok primerno segrete dializne raztopine v trebušno votlino</i> <i>omogočimo polnjenje cevja z dializno raztopino</i>
<i>izpraznitev zraka iz cevja prepreči njegov vdor v pacientovo trebušno votlino</i> <i>preprečimo vdor zraka v trebušno votlino in posledične bolečine</i>

NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTENE IN BABIŠKE NEGE

12.	Po polnjenju se na aparatu izpiše napis "PRIKLJUČITE SE", pripravimo pacientov pretočni set.	
13.	<ul style="list-style-type: none"> – razkužimo roke – odpremo jodovo objemko – odstranimo zaščito na cevki za pacienta, cevko objamemo z jodovo objemko ter odložimo v urejevalnik	<i>preprečimo onesnaženje pripomočkov in zagotavljamo varnost pacienta s strani okužbe</i>
14.	Z eno roko primemo pacientov pretočni set, z drugo odvijemo jodov pokrovček in ga zavržemo,	
15.	<ul style="list-style-type: none"> – primemo cevko za pacienta v urejevalniku, jo povlečemo k pacientu in privijemo na pretočni set – odpremo pretočni set in cevje odložimo tako, da ne ovira pacienta, da ni natega cevja in "kolen".	
16.	Na aparatu pritisnemo tipko in zdravljenje se začne. <ul style="list-style-type: none"> – aparat za APD položimo na omarico ali pult, ki je v višini bolniške postelje in oddaljen največ 1 meter od nje, – aparat mora biti direktno vključen v električno vtičnico.	

Opombe, omejitve protokola:

TEHNIK ZDRAVSTVENE NEGE:

Gre za postopek rokovanja z aparatom. Postopka rokovanja naučimo tudi pacienta, ki kasneje postopek izvaja samostojno. Na ta način pacient pridobi samostojnost in neodvisnost od zdravstvenega osebja in bolnišnice.

OPOZORILO:

Aparat za APD položimo na omarico ali pult, ki je v višini bolniške postelje in oddaljen največ 1 meter od nje, aparat mora biti direktno vključen v električno vtičnico.

Temeljna literatura:

1. Bernardini J, Price V, Figueiredo A. ISPD Recommendations Peritoneal Dialysis Patient Training, PDI 2006; 26:625-632.
2. Delovna skupina pri Ministrstvu za zdravje. Strokovne podlage za pripravo programa obvladovanje in preprečevanje bolnišničnih okužb. Ljubljana: Slovensko zdravniško društvo, Sekcija za klinično mikrobiologijo in hospitalne infekcije, 2003. Uredili: Tatjana Lužnik-Bufon, Marjeta Škerl
3. EDTNA/ERCA. Peritonealna dializa. Priročnik za klinično prakso. 2009
4. Home Choice. Navodila za bolnike doma. Baxter, 2011
5. Kocjančič A, Mrevlje F. Interna medicina, 2005.
6. Kovač D, Lindič J, Malovrh M, Pajek J. Bolezni ledvic. 3 izd. Ljubljana: Klinični oddelek za nefrologijo, Univerzitetni klinični center; 2014.
7. Piraino B, Balie G, Bernardini J, et al. Peritoneal Dialysis Related Infections Recommendations: 2005 Update. PDI 2005;25:107-131.
8. Železnik D, Ivanuša A. Standardi aktivnosti zdravstvene nege. Maribor: Visoka zdravstvena šola, 2002.

NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTENE IN BABIŠKE NEGE

	organ, ki izdaja sklep o ustreznosti:	številka sklepa:	datum:	odgovorna oseba:
sklep skrbnika nacionalnega protokola	Sekcija MS in ZT za področje nefrologije, dialize in transplantacije	3/2014	13.11.2014	<i>Mirjana Rep</i>
I. sklep o ustreznosti nacionalnega protokola	Delovna skupina za nacionalne protokole ZBN	1/15	06.02.2015	<i>Majda Oštir</i>
II. sklep o ustreznosti nacionalnega protokola	Upravni odbor Zbornice Zveze	583/32	08.04.2015	<i>Darinka Klemenc</i>
III. sklep o ustreznosti nacionalnega protokola	Razširjeni strokovni kolegij za zdravstveno nego pri MZ	04-03a/04-2015	17.06.2015	<i>mag. Branko Bregar</i>

Dokument objavljen na spletni strani Zbornice – Zveze dne **29.09.2015**

Nacionalni protokol se uporablja najmanj do: **28.09.2017**